

ФІНАНСИ

УДК 336.71

UDC 336.71

С. Б. Єгоричева, д. е. н.,
професор,
О. С. Вовченко, асистент

S. B. Yehorycheva, Doctor of Economics,
Professor,
O. S. Vovchenko, Assistant

**ТРАНСФОРМАЦІЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ
РИЗИКАМИ БАНКІВ ЯК ПЕРЕДУМОВА
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇХ ФІНАНСОВОЇ
СТАБІЛЬНОСТІ**

**TRANSFORMATION OF BANKS' RISK
MANAGEMENT SYSTEM AS
A PREREQUISITE FOR ENSURING
THEIR FINANCIAL STABILITY**

Актуальність теми дослідження. Значимість проблеми забезпечення фінансової стабільності банків суттєво зросла після світової фінансової кризи, а в Україні вона знов актуалізувалася з 2014 року. Ситуація економічної турбулентності зумовила кардинальний перегляд детермінант фінансової стабільності, а також концептуальних підходів до управління ризиками банку.

Постановка проблеми. Наразі банківський сектор стоїть на порозі запровадження внутрішніх процедур оцінки достатності капіталу (ICAAP), що обумовлює практичну значущість обґрунтування напрямів удосконалення системи управління ризиками банку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика управління ризиками банку розкривається у працях Т. Васильєвої, В. Коваленко, Н. Ткаченко, Н. Шульги та ін. Методологічні засади забезпечення фінансової стабільності банку в умовах невизначеності знайшли відображення у працях О. Колодзєва, Н. Погореленко, Т. Унковської, М. Хуторної, І. Чмутової та ін.

Виділення недосліджених частин загальної проблеми. Подальших досліджень потребує проблематика функціонування системи ризик-менеджменту банку, обґрунтування ключових вимог, дотримання яких слугувало б гарантією фінансової стабільності банку за різних умов макроекономічного середовища.

Постановка завдання. Метою статті є обґрунтування напрямів перспективної трансформації системи ризик-менеджменту банку для забезпечення його фінансової стабільності.

Викладення основного матеріалу. У статті здійснено етапізацію розвитку системи ризик-менеджменту банку для обґрунтування логіки і детермінант подальшої трансформації цієї системи з метою уможливлення довгострокового утримання його фінансової стабільності.

Висновки. Обґрунтовано детермінанти перспективної трансформації системи ризик-менеджменту банку в аспекті забезпечення фінансової стабільності, до яких віднесено: 1) спектр ризиків; 2) пріоритети управління ризиками; 3) складність методології управління ризиками.

Ключові слова: банк; фінансова стабільність; система ризик-менеджменту; суттєві ризики; трансформація системи.

DOI: 10.25140/2410-9576-2019-3(19)-56-63

Urgency of the research. The importance of the problem of ensuring the financial stability of banks has grown significantly after the global financial crisis, and in Ukraine it has become relevant again since 2014. The situation of economic turbulence has led to a radical revision of the determinants of financial stability, as well as conceptual approaches to risk management of the bank.

Target setting. Currently, the banking sector is on the verge of implementing internal capital adequacy assessment procedures (ICAAP), which determines the practical significance of substantiating the areas of improvement of the bank's risk management system.

Actual scientific researches and issues analysis. Problems of bank's risk management are revealed in the works of T. Vasyliieva, V. Kovalenko, N. Tkachenko, N. Shulga and others. Methodological principles of ensuring the financial stability of the bank in conditions of uncertainty are reflected in the works of O. Kolodizev, N. Pogorelenko, T. Unkovskaya, M. Khutorna, I. Chmutova and others.

Uninvestigated parts of general matters defining. Further research is needed on the functioning of the bank's risk management system, substantiation of key requirements, compliance with which would serve as a guarantee of financial stability of the bank in different conditions of the macroeconomic environment.

The research objective. The purpose of the article is to substantiate the directions of perspective transformation of the bank's risk management system to ensure its financial stability.

The statement of basic materials. The article stages the development of the bank's risk management system to substantiate the logic and determinants of further transformation of this system in order to enable long-term maintenance of its financial stability.

Conclusions. The determinants of perspective transformation of the bank's risk management system in the aspect of ensuring financial stability are substantiated, which include: 1) spectrum of risks; 2) risk management priorities; 3) the complexity of the risk management methodology.

Keywords: bank; financial stability; risk management system; significant risks; system transformation.

Актуальність теми дослідження. Значимість дослідження проблеми забезпечення фінансової стабільності банків суттєво зросла після світової фінансової кризи 2007-2009 рр., а в Україні цей науковий напрям знов актуалізувався з 2014 року, коли більшість вітчизняних банків

ФІНАНСИ

продемонстрували повну нездатність абсорбувати шоки без суттєвих негативних впливів на фінансовий стан. Всі ці періоди економічної турбулентності зумовили кардинальний перегляд детермінант фінансової стабільності банку, а також концептуальних підходів до управління ризиками діяльності банку.

Постановка проблеми. Протягом останніх років і на національному, і на міжнародному рівнях особлива увага приділяється саме удосконаленню систем ризик-менеджменту банків, що, зокрема, стосується: методичних підходів до оцінки окремих різновидів ризиків; удосконалення корпоративного управління в банках; запровадження механізму нарощення капіталу банків шляхом формування контрциклічного буферу, буферів консервації капіталу та системної важливості. Все це безпосередньо впливає на зміну науково-методичних підходів до управління ризиками в банку, а також відображається на фінансовій стабільності як окремих банківських установ, так і банківського сектору, загалом.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика вдосконалення науково-методичних підходів до управління ризиками банку розкривається у працях Т. А. Васильєвої та А. О. Єпіфанова [1], В. В. Коваленко [2], Н. В. Ткаченко [3], Н. П. Шульги [4] та ін. Своєю чергою, методологічні засади забезпечення фінансової стабільності банку в умовах невизначеності зовнішнього середовища знайшли відображення у працях О. М. Колодізева [5], Н. П. Погореленко [6], Т. Є. Унковської [7], М. Е. Хуторної [8], І. М. Чмутової [9] та ін.

Виділення недосліджених частин загальної проблеми. Високо оцінюючи вклад науковців у розвиток зазначених наукових напрямів, відмітимо, що подальших досліджень потребує вивчення питання удосконалення функціонування системи ризик-менеджменту банку, обґрунтуванню таких вимог до її організації, дотримання яких слугувало б гарантією довготривалої фінансової стабільності банку.

Постановка завдання. Метою написання статті є обґрунтування детермінантних напрямів трансформації системи ризик-менеджменту банку для забезпечення стабільного розвитку банківської установи у часі в умовах динамічного макроекономічного середовища.

Викладення основного матеріалу. Фінансова стабільність банку – це комплексна категорія, яка розкриває як поточний, так і перспективний фінансовий стан банку, його ресурсний потенціал, здатність забезпечувати безперебійне функціонування і неухильний розвиток банківської установи при збереженні платоспроможності, а також здатності утримувати базові ринкові позиції за умови загострення зовнішньої фінансової нестабільності.

Наразі не викликає сумнівів, що в умовах динамічного макроекономічного середовища і фінансова стійкість, і фінансова стабільність банків безпосередньо залежать від якості їх систем ризик-менеджменту. Утім, постає питання у змістовій відмінності вимог до такої системи з позицій забезпечення фінансової стабільності та фінансової стійкості банківської установи. На нашу думку, це може бути простежено шляхом виокремлення низки критеріїв, що деталізовано у (Табл. 1).

Проведений компаративний аналіз дозволив обґрунтувати, що забезпечення фінансової стабільності потребує вищого рівня (як у кількісному, так і в якісному вимірах) організації внутрішніх процесів банку, фундаментальною основою чому є система ризик-менеджменту.

На наше переконання, для забезпечення фінансової стабільності банку його система ризик-менеджменту повинна стати інтегруючим утворенням, яке пов'язує всі інші підсистеми банківського менеджменту на стратегічному, тактичному та операційному рівнях управління, у тому числі, при плануванні обсягу капіталу в банку; бути покладеною в основу формування адаптивних стратегій банку для забезпечення швидкої реакції на динамічність макроекономічного середовища, яке зумовлюється як соціально-економічними, інституційними, так і технологічними змінами.

При цьому необхідною умовою такої системи ризик-менеджменту повинна бути не лише її орієнтованість на управління традиційними ризиками банку (кредитним, ринковим, операційним), але і урахування усього спектру ризиків, які є суттєвими для його діяльності та спричиняються особливостями його бізнес-моделі.

ФІНАНСИ

Таблиця 1

Вимоги до системи ризик-менеджменту банку у розрізі процесів забезпечення фінансової стійкості та фінансової стабільності

Критерій	Фінансова стійкість	Фінансова стабільність
Основний пріоритет системи ризик-менеджменту	Забезпечення належного покриття основних ризиків діяльності банку капіталом, щоб попередити суттєві коливання фінансових показників банку через дію зовнішніх факторів тимчасового характеру	Управління всіма суттєвими для діяльності банку ризиками для забезпечення безперервного генерування банком прибутку та максимізації його ринкової вартості з урахуванням ризиків
Суб'єкти здійснення ризик-менеджменту	Спеціалізовані підрозділи ризик-менеджменту	Широке коло зацікавлених сторін (наглядова рада, правління, спеціалізовані підрозділи та профільні комітети, всі працівники, клієнти)
Різновиди ризиків, щодо яких здійснюється управління	«Традиційні» ризики банківської діяльності, а саме: кредитний, процентний, ринковий, валютний, ліквідності, операційний, юридичний, репутації, стратегічний	Всі суттєві для діяльності банку ризики, які розподіляються на базові, та ті, що зумовлюються індивідуальними особливостями бізнес-моделі банку
Різновиди ризиків, щодо яких оцінюється достатність капіталу	Кредитний, ринковий, операційний	Всі суттєві для діяльності банку ризики, які розподіляються на базові, та ті що зумовлюються індивідуальними особливостями бізнес-моделі банку
Часовий діапазон, протягом якого оцінюються втрати від реалізації ризиків	Протягом одного року	Протягом всього часового горизонту утримання відповідного фінансового інструменту
Рівні оцінки	Однорівневий підхід – оцінка певного різновиду ризику	Дворівневий підхід: оцінка певного різновиду ризику, оцінка ефективності методології оцінки ризику
Обов'язкова вимога до організації системи ризик-менеджменту	Підзвітність підрозділів ризик-менеджменту правлінню та наглядовій раді банку	Інституційна та операційна незалежність служби управління ризиками від центрів прибутку (підрозділів, які самі генерують ризики діяльності банку); забезпечення розгалуженої системи звітності, не обмежуючись виключно підзвітністю вищому керівництву
Позиція регулятора	Запровадження стандартизованого підходу до оцінки ризиків діяльності банку. Об'єктом нагляду є ризики діяльності банку	Стимулювання розвитку внутрішніх підходів до оцінки та управління ризиками діяльності банку, у тому числі на основі розвитку системи внутрішнього рейтингування. Об'єктом нагляду є ефективність та адекватність методології оцінки ризиків
Світоглядна основа формування системи ризик-менеджменту	Забезпечення дотримання законодавчих вимог та норм за будь-яких умов економічного середовища	Орієнтація не на формальне дотримання законодавчих вимог та норм, а на забезпечення безперервної реалізації соціально значущих функцій банківництва

Джерело: розробка авторів

Відмітимо, що перші ознаки трансформації підходів до формування систем ризик-менеджменту банків з'явилися після світової фінансової кризи 2007-2009 рр. Основним інституційним стимулом такої трансформації стали Базельські угоди, хронологія розвитку яких детально подана у праці С. Науменкової [10]. При цьому, починаючи з Базеля II, чітко простежується тенденція, відповідно до якої вимоги до системи банківського нагляду спрямовуються, насамперед, на стимулювання розвитку управління ризиками в банках.

ФІНАНСИ

Вважаємо, що рушійним чинником трансформації системи ризик-менеджменту є зміст головного пріоритету, що визначається суб'єктами управління ризиками банку. З огляду на це, доцільно виокремити чотири етапи трансформації цієї системи. При цьому кожен наступний етап її розвитку характеризується підвищенням складності методології управління ризиками, зростанням витрат на організацію функціонування цієї системи, а також глибиною її імплементації у загальну систему банківського менеджменту. Нижче деталізуємо авторську позицію щодо ключових ознак системи ризик-менеджменту банку у розрізі рівнів її трансформаційних перетворень та її впливу на якість забезпечення фінансової стабільності банківської установи.

Початково головним пріоритетом функціонування системи ризик-менеджменту банку було забезпечення належного рівня покриття очікуваних та неочікуваних втрат від найбільш суттєвих ризиків для банківського сектору. Мова йде про ті ризики, що підлягають безпосередньому нагляду з боку національного регулятора, зокрема, ті, що встановлюються при оцінці достатності регулятивного капіталу. Утім, вважаємо це недостатнім для забезпечення фінансової стабільності банку з цілої низки причин.

По-перше, регулятор при визначенні найбільш суттєвих для банків ризиків, по-перше, виходить з позиції попередження розвитку системних ризиків; по-друге, реалізує це у рамках сприяння фінансовій стабільності банківського сектору, що не тотожне фінансовій стабільності кожного окремого банку (хоча, з іншого боку, за умови фінансової стабільності всіх банків беззаперечно забезпечується фінансова стабільність банківського сектору); по-третє, кожен національний регулятор ураховує стан банківського сектору та його здатність на рівні окремих інституцій покривати негативні наслідки реалізації певної сукупності ризиків. Так, зокрема, в Україні станом на 01.07.2019 р. при оцінці достатності регулятивного капіталу враховувалися кредитний та валютний ризики, на відміну від європейської банківської спільноти, яка, покладаючись на документ Базельського комітету з банківського нагляду 2004 року «Міжнародна конвергенція визначення капіталу та стандартів капіталу: нові підходи» [11], здійснює аналогічну оцінку відносно кредитного, ринкового та операційного ризиків. Відмітимо, що Національний банк України нещодавно анонсував, що з січня 2021 року банки України також будуть зобов'язані ураховувати операційний ризик при оцінці достатності регулятивного капіталу, що, очевидно, відобразиться на їх системах ризик-менеджменту. У цьому контексті також зауважимо, що протягом останніх років рівень капіталізації банків України беззаперечно підвищився як у кількісному, так і якісному вимірі, доказом чому є поданий у (Табл. 2) розподіл значень реальних показників достатності регулятивного капіталу.

Таблиця 2

Динаміка розподілу значень нормативу достатності регулятивного капіталу Н2 у банках України за 2018-2019 рр.

Відхилення фактичного значення показника Н2 від нормативу	Характеристика вибірки	Кількість банків станом на		
		01.01.2018	01.01.2019	01.07.2019
менше нормативного значення	загалом по БС*	4	1	0
	з них системно важливих банків**	0	0	0
від 0 до 1 пп.	загалом по БС	2	1	0
	з них системно важливих банків	0	0	0
від 1 пп. до 3 пп.	загалом по БС	8	6	9
	з них системно важливих банків	3	2	1
від 3 пп. до 5 пп.	загалом по БС	5	6	5
	з них системно важливих банків	2	2	3
від 5 пп. до 10 пп.	загалом по БС	11	15	17
	з них системно важливих банків	1	4	5
більше 10 пп.	загалом по БС	54	49	45
	з них системно важливих банків	3	1	0

* БС – банківський сектор. ** До системно важливих віднесено ті банки, які визнані такими НБУ станом на 01.01.2019.

Джерело: розраховано авторами на основі [12]

ФІНАНСИ

Втім, важливо акцентувати увагу на тому, що станом на 01.07.2019 у чотирьох з дев'яти системно важливих банків перевищення показника H2 над мінімальними нормативними вимогами знаходилося у діапазоні від 1 пп. до 5 пп. Цього, на нашу думку, може бути недостатньо для покриття також неочікуваних втрат за операційним ризиком без попереднього удосконалення системи ризик-менеджменту.

По-друге, система ризик-менеджменту на цьому етапі еволюції розглядається вищим керівництвом банку більшою мірою як регуляторна вимога, а не як невід'ємна частина банківського менеджменту, яка формує основу стратегічних переваг банку. На світоглядному рівні це призводить до того, що відповідальність за фінансову стійкість та фінансову стабільність перекладається з власників та вищого керівництва банку на регулятора. До прикладу, негативні наслідки, які до цього часу мають місце через законодавчий дозвіл валютного кредитування домогосподарств до 2008 р., були б суттєво нижчими та не досягли б системного рівня за умови зрілості систем ризик-менеджменту в банках, які б не допустили таких обсягів валютного, зокрема, житлового іпотечного кредитування фізичних осіб. Аналогічне зауваження стосується масштабів операцій з пов'язаними особами банків.

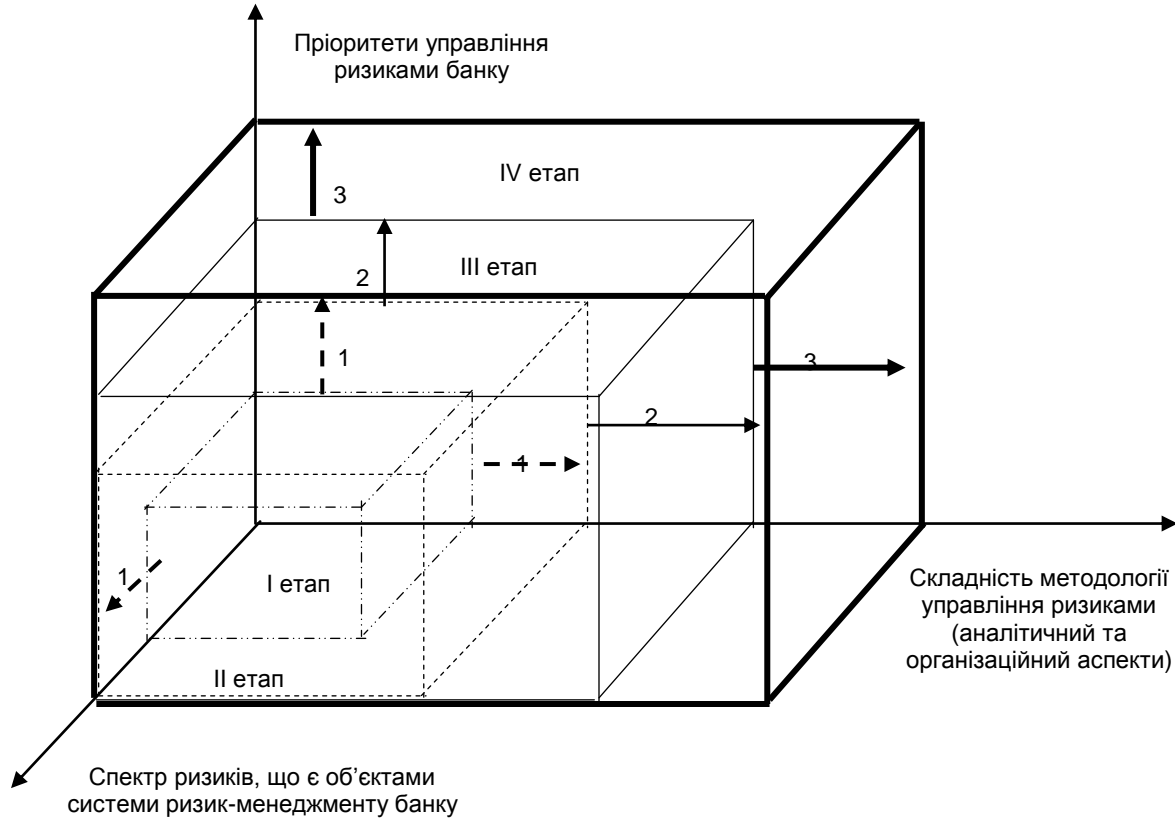
По-третє, у продовження попередньої думки, зауважимо, що банк, який формує систему ризик-менеджменту, переважно виходячи з позиції формального виконання законодавчих вимог, зумовлює високу залежність власної фінансової стабільності від якості функціонування систем регулювання та нагляду та ймовірності методологічних помилок регулятора. Окрім цього, також важливо брати до уваги динамічність макроекономічного середовища. Останнє суттєво залежить від стабільності бачення центральним банком стратегії реалізації монетарної політики, чіткості формулювання довгострокових цілей та очікуваних економічних результатів, ефективності взаємодії вищої виконавчої гілки державної влади та центрального банку. Все це вимагає від банку високої адаптивності, що не може бути забезпечено системою ризик-менеджменту наявного рівня розвитку.

Наступний етап еволюції системи ризик-менеджменту банку, насамперед, характеризується розширенням спектру ризиків, які стають об'єктами оцінки, моніторингу, контролю та заходів впливу. У контексті забезпечення фінансової стабільності це повинні бути всі суттєві для банку, а не лише банківського сектору, ризики. За такого підходу методологія побудови системи ризик-менеджменту набуває унікальних рис, оскільки повинна ураховувати особливості бізнес-моделі кожного окремого банку. Пріоритетом функціонування такої системи має стати захист від очікуваних та неочікуваних втрат, ураховуючи усю сукупність суттєвих ризиків банку. На нашу думку, акцент на всіх суттєвих ризиках банку є необхідною передумовою забезпечення фінансової стабільності банку в умовах динамічного макроекономічного середовища. Утім, для утримання фінансової стабільності банку у довгостроковому вимірі цього також недостатньо. Тут важливо, щоб ціллю системи ризик-менеджменту банку було не лише кількісний вимір очікуваних та неочікуваних втрат та організація систематичного контролю та моніторингу за ризиками діяльності банку загалом, але також налагодження тісної взаємодії та координації між іншими управлінськими підсистемами банківського менеджменту; урахування особливостей суттєвих ризиків банку на всіх управлінських рівнях, а також в операційному, тактичному та стратегічному вимірах. Погоджуємось з думкою Д. В. Бондаренка та М. А. Поморіної, які вживають термін «система адаптивного банківського менеджменту», маючи на увазі комплексну трансформацію системи управління діяльністю банку, логіка формування якої здійснюється не за ієрархічним принципом у ланцюгу «керівник – найманий працівник», а вибудовується на основі принципів самоорганізації та саморегулювання [13, с. 66]. У такому випадку управління ризиками розглядається не як самостійна функція банківського менеджменту, а як елемент системи адаптивного управління банком, інтегрований із стратегічним плануванням, управлінням ефективністю діяльності, ліквідністю, організацією внутрішнього контролю та аудиту. При цьому основною підставою для дій кожного суб'єкту цих відносин є ризик та його відповідність ризик-апетиту банку.

Висновки. Як результат, вважаємо, що для забезпечення фінансової стабільності банку об'єктом ризик-менеджменту повинні бути усі суттєві ризики діяльності банківської установи, а її

ФІНАНСИ

подальша еволюція повинна відбуватися у площинах «пріоритети управління ризиками» та «складність методології управління ризиками», що зокрема, знайшло відображення на (Рис. 1).

Позначення: 1, 2, 3 - змістові вектори розвитку системи ризик-менеджменту банку у розрізі II-го, III-го та IV-го етапів еволюції, відповідно.

Рис. 1. Детермінанти еволюції системи ризик-менеджменту банку в аспекті забезпечення фінансової стабільності

Джерело: розробка авторів

Зауважимо, що в аспекті забезпечення фінансової стабільності банку в умовах динамічного макроекономічного середовища необхідно, щоб система ризик-менеджменту банківської установи забезпечувала стабільність доходів банку (третій етап розвитку), а в кінцевому результаті сприяла максимізації його ринкової вартості (четвертий етап розвитку), що й слугує рушійними детермінантами подальшої її трансформації.

При цьому, звичайно, кожен наступний етап розвитку системи ризик-менеджменту вимагає збільшення витрат на забезпечення її ефективного функціонування. Тому важливим є розробка концептуальних засад формування системи ризик-менеджменту банку, яка б сприяла його фінансовій стабільності та підвищувала конкурентоспроможність банківської установи, як одного з основних важелів впливу на рівень зацікавленості власників банку в удосконаленні якості діяльності установи. Саме цьому повинні будуть присвячені подальші наукові дослідження.

Література

1. Управління ризиками базових банківських операцій : монографія у 2 томах / за ред. А. О. Єліфанова, Т. А. Васильєвої. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2012. – 283 с.
 2. Система ризик-менеджменту в банках: теоретичні та методологічні аспекти : монографія / за ред.

References

1. Yefifanov, A. O., Vasylijeva, T. A. (Eds.). (2012). *Upravlinnia ryzykamy bazovykh bankivskykh operatsii [Risk management of basic banking operations]*. Sumy: DVNZ "UABS NBU" [in Ukrainian].
 2. Kovalenko, V. V. (Ed.). (2017). *Systema ryzyk-menedzhmentu v bankakh: teoretychni ta metodolohichni*

ФІНАНСИ

В. В. Коваленко. –Одеса : ОНЕУ, 2017. – 304 с.

3. Ткаченко, Н. В. Наукові засади управління ризиками транснаціональних банків / Н. В. Ткаченко, О. Д. Рожко, О. М. Момот // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. – 2019. – Вип. 1. – № 28. – С. 55-63.

4. Шульга, Н. П. Феномен ризику репутації банку / Н. П. Шульга, Д. В. Баланчук // Економіка та держава. – 2019. – № 6. – С. 21-26.

5. Колодізєв, О. М. Забезпечення стабільності банківської системи на основі підвищення ефективності управління капіталізацією вітчизняних банків / О. М. Колодізєв, В. О. Лесик // Вісник Української академії банківської справи. – 2012. – № 1. – С. 42-51.

6. Погореленко, Н. П. До питання про понятійний апарат фінансової стабільності банківської системи / Н. П. Погореленко // Вісник Університету банківської справи. – 2018. – № 3 (33). – С. 66-82.

7. Унковська, Т. Є. Системне розуміння фінансової стабільності: розв'язання парадоксів / Т. Є. Унковська // Економічна теорія. – 2009. – № 1. – С. 14–33.

8. Хуторна, М. Е. Забезпечення фінансової стабільності кредитних установ: теорія, методологія, практика: монографія / М. Е. Хуторна. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2019. – 450 с.

9. Chmutova, I. Indicators of Financial Stability of the Ukrainian Banking System / I. Chmutova, V. Biliaieva // International Journal of Managerial Studies and Research (IJMSR). – 2015. – Vol. 3. – Issue 7. – P. 95-103.

10. Науменкова, С. Базель I, II, III: розвиток підходів для зміцнення регуляторної основи / С. Науменкова // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2015. – № 12 (177). – С.39-48.

11. International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards A Revised Framework [Електронний ресурс]: Basel Committee on Banking Supervision, 2004. – Режим доступу : <https://www.bis.org/publ/bcbs107.pdf>.

12. Економічні нормативи та ліміти відкритої валютної позиції [Електронний ресурс] : Національний банк України. – Режим доступу : <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist/data-supervision#1>.

13. Бондаренко, Д. В. Стандарт качества интегрированного управления рисками и организации внутренних процедур оценки достаточности капитала в банках / Д. В. Бондаренко, М. А. Поморина // Деньги и кредит. – 2016. – № 1. – С. 61-68.

aspekty [The system of risk management in banks: theoretical and methodological aspects]. Odessa: ONEU [in Ukrainian].

3. Tkachenko, N. V., Rozhko, O. D., & Momot, O. M. (2019). Naukovi zasady upravlinnia ryzykamy transnatsionalnykh bankiv [Scientific principles of risk management of transnational banks]. *Finansovo-kredytna diialnist: problemy teorii ta praktyky – Financial and credit activity: problems of theory and practice*, 1(28), 55-63 [in Ukrainian].

4. Shulha N.P., & Balanchuk D.V. (2019). Fenomen ryzyku reputatsii banku [The phenomenon of bank reputation risk]. *Ekonomika ta derzhava – Economics and State*, 6, 21-26 [in Ukrainian].

5. Kolodiziev, O. M., & Lesyk, V. O. Zabezpechennia stabilnosti bankivskoi systemy na osnovi pidvyshchennia efektyvnosti upravlinnia kapitalizatsiieiu vitchyznianskykh bankiv [Ensuring the stability of the banking system based on improving the efficiency of capitalization management of domestic banks]. *Visnyk Ukrainiskoi akademii bankivskoi diialnisty – Bulletin of the Ukrainian Academy of Banking*, 1, 42-51 [in Ukrainian].

6. Pohorelenko, N. P. (2018). Do pytannia pro poniatiinyi aparat finansovoi stabilnosti bankivskoi systemy [On the question of the conceptual apparatus of financial stability of the banking system]. *Visnyk Universytetu bankivskoi spravy – Bulletin of the University of Banking*, 3(33), 66-82 [in Ukrainian].

7. Unkovska, T. Ye. (2009). Systemne rozuminnia finansovoi stabilnosti: rozviazannia paradoksv [System understanding of financial stability: solving paradoxes]. *Ekonomichna teoriia – Economic theory*, 1, 14–33 [in Ukrainian].

8. Khutorna, M. E. (2019). *Zabezpechennia finansovoi stabilnosti kredytnykh ustanov: teoriia, metodolohiia, praktyka [Ensuring the financial stability of credit institutions: theory, methodology, practice]*. Cherkasy: Chabanenko Yu. A. [in Ukrainian].

9. Chmutova, I., & Biliaieva, V. (2015). Indicators of Financial Stability of the Ukrainian Banking System. *International Journal of Managerial Studies and Research (IJMSR)*, 3(7), 95-103 [in Ukrainian].

10. Науменкова, С. (2015). Bazel I, II, III: rozvytok pidkhodiv dia zmitsnennia rehuliatornoj osnovy [Basel I, II, III: development of approaches to strengthen the regulatory framework]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka – Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv*, 12(177), 39-48 [in Ukrainian].

11. Basel Committee on Banking Supervision (2004). International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards A Revised Framework. *bis.org*. Retrieved from <https://www.bis.org/publ/bcbs107.pdf> [in English].

12. Ekonomichni normatyvy ta limity vidkrytoi valiutnoi pozytsii [Economic standards and limits of open currency position]. (2019). *bank.gov.ua*. Retrieved from <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist/data-supervision#1> [in Ukrainian].

13. Bondarenko, D. V., & Pomorina, M. A. (2016). Standart kachestva integrirovannogo upravleniya riskami i organizatsii vnutrennih protsedur otsenki dostatochnosti kapitala v bankah [Quality standard for integrated risk management and organization of internal procedures for assessing capital adequacy in banks]. *Dengi i kredit – Money and Credit*, 1, 61-68 [in Russian].

Надійшла 12.08.2019

ФІНАНСИ

Бібліографічний опис для цитування :

Єгоричева, С. Б. Трансформація системи управління ризиками банків як передумова забезпечення їх фінансової стабільності / С. Б. Єгоричева, О. С. Вовченко // Науковий вісник Полісся. – 2019. - № 3 (19). – С. 56-63.

- Єгоричева
Світлана Борисівна** доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів, банківського бізнесу та оподаткування, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»;
<http://orcid.org/0000-0002-7829-7073>;
ResearcherID:G-6137-2017;
E-mail:yehorycheva.sb@gmail.com;
- Yehorycheva
Svitlana Borysivna** Doctor of Economics, Professor, Professor Department of Finance, Banking Business and Taxing, National University "Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic";
<http://orcid.org/0000-0002-7829-7073>;
ResearcherID:G-6137-2017;
E-mail:yehorycheva.sb@gmail.com;
- Вовченко
Оксана Сергіївна** асистент кафедри фінансів та банківської справи, Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» ;
<http://orcid.org/0000-0001-8065-0529>;
ResearcherID:G-9898-2017;
E-mail:o.s.vovchenko@gmail.com;
- Vovchenko
Oksana Sergiivna** Assistant Department of Finance and Banking Higher Educational Establishment of Ukoopspilka "Poltava University of Economics and Trade";
<http://orcid.org/0000-0001-8065-0529>;
ResearcherID:G-9898-2017;
E-mail:o.s.vovchenko@gmail.com.